

D. Weidema
IJmuiderstraatweg 171,
1972 LJ IJmuiden

Betreft: Het Milieu in de IJmond - Roetuitstoot scheepvaart en Industrie

Locatie: Sluizencomplex IJmuiden
IJmuiden, 5 oktober 2017

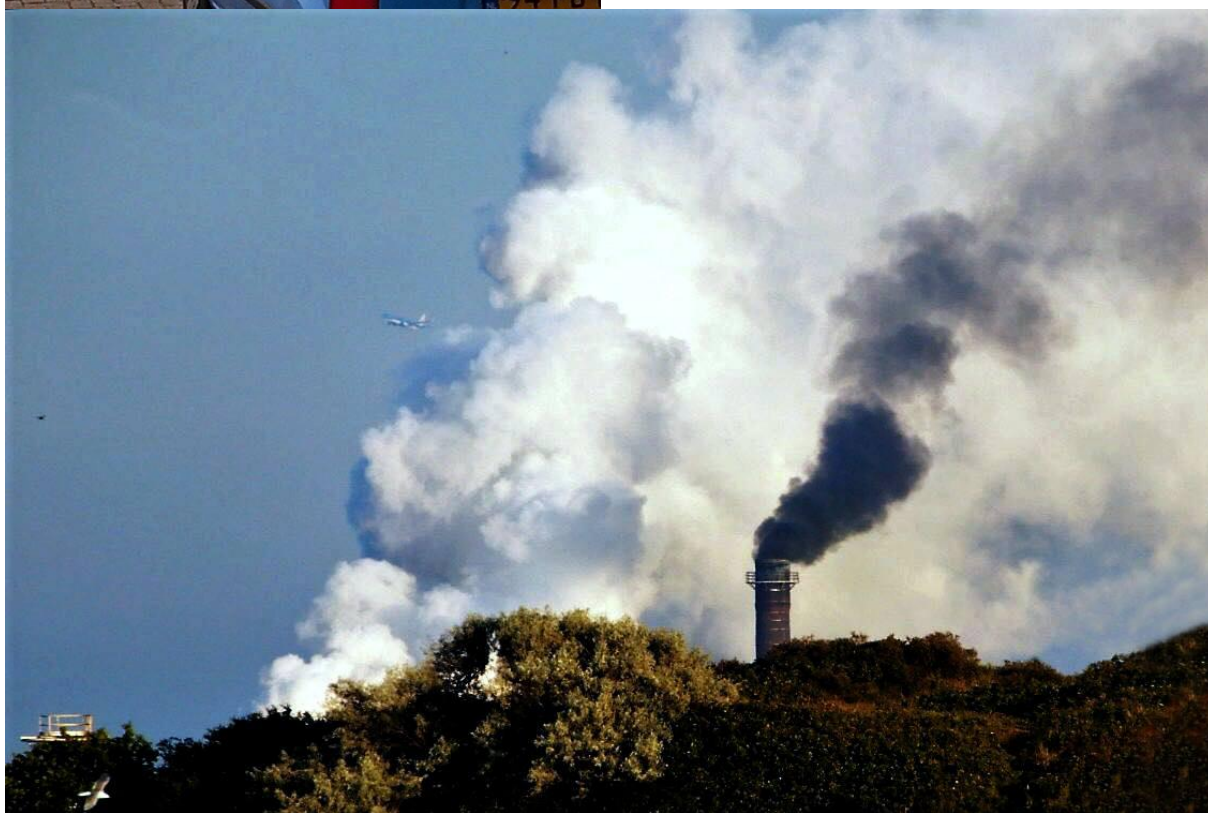

Zoals u kunt zien zijn het geen incidenten doch is het helaas structureel. En zeker niet altijd kortstondig.

Helaas is niet alleen de scheepvaart veroorzaker van luchtvervuiling door roet. Ook de industrie is hier debet aan.

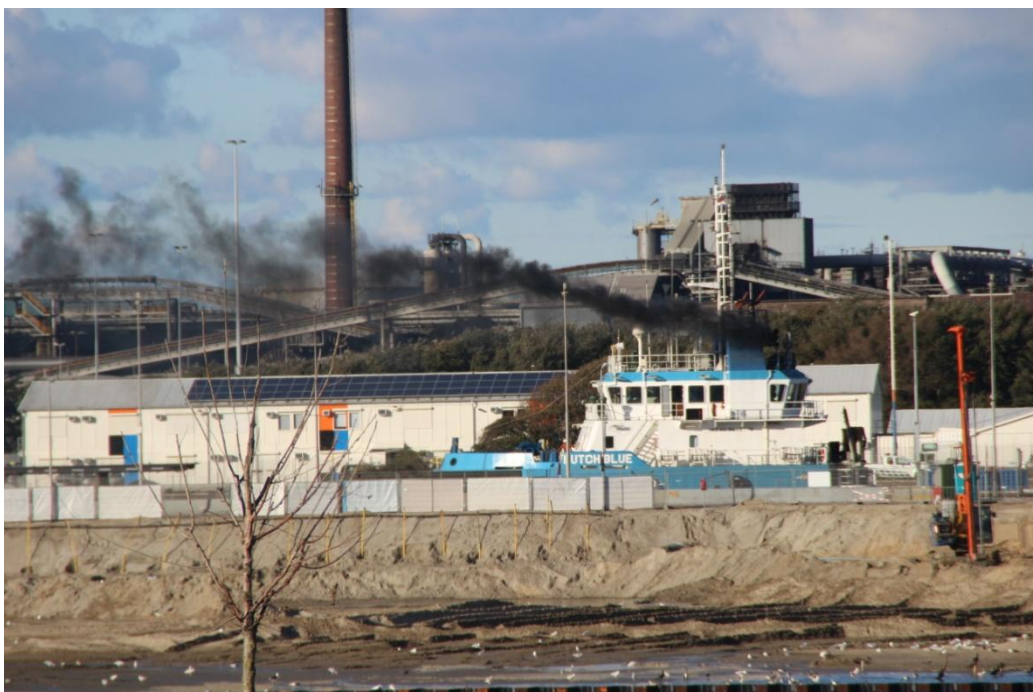

Maar waar de industrie gebonden is aan omgevingsvergunningen (WABO) heeft de scheepvaart op dit vlak vrij spel. Er bestaat geen regelgeving voor “kortstondige uitstoot bij manoeuvreren” aldus de ILT.

Mijn vraag is:

- Waarom het ene schip dan zonder een spoor van roet de sluizen passeert en de ander een wolk van roet en verderf achter zich aan sleept. Zelfs een redelijk nieuw schip zoals een Dutch Blue – IMO 9646778 bouwjaar 2012 liet een onophoudelijke roetpluim zien.

Als bewoner van de IJmuiderstraatweg heb ik het voordeel dat ik eerste rang zit. Alles wat zich op en rond het water afspeelt is voor mij dus zichtbaar. Dit in tegenstelling tot onze bestuurders, lokaal of provinciaal. Laat staan nationaal.

Maar daar heeft men iets op gevonden. Het "Luchtmeetnet". Middels dit landelijke netwerk wordt onze luchtkwaliteit dagelijks gemeten. De GGD Amsterdam en de ODNZKG verwerken alle gegevens uit onze regio en sturen jaarlijks een rapport naar het provinciale bestuur met hun bevindingen. Deze op haar beurt informeert haar Statenleden en Gemeentes.

Ik geef u twee voorbeelden van dit soort rapportages.

Rapportage van: 30.09.2016 Kenmerk 837958 838009 Brief GS aan PS

In het onderstaande worden de meest opvallende resultaten per regio aangestipt: Op de zes verschillende meetlocaties in de IJmond worden de grenswaarden voor de jaargemiddelde concentraties voor fijnstof (PM10 en PM2.5) niet overschreden. Daarnaast zijn de concentraties ook gedaald in vergelijking met 2014. Hiermee wordt de landelijke trend gevolgd. Op de locatie Wijk aan Zee is het jaargemiddelde benzo(a)pyreen (een component in PM10) gestegen. Op de locaties IJmuiden, Reyndersweg en Staalstraat is de jaargemiddelde concentratie voor benzo(a)pyreen gedaald ten opzichte van 2014. De stijging in Wijk aan Zee is binnen de grenswaarden en is vermoedelijk te wijten aan de ongunstige meteo-omstandigheden in december (veel zuidenwind).

Rapportage van 21.06.2017 Kenmerk 946454/946456 Brief GS aan PS

In het onderstaande worden de meest opvallende resultaten per regio aangestipt: Op de zes verschillende meetlocaties in de IJmond worden de grenswaarden voor de jaargemiddelde concentraties voor fijnstof (PM10 en PM2,5) niet overschreden. Daarnaast zijn de concentraties gedaald in vergelijking met 2015. Hiermee wordt de landelijke trend gevolgd. De jaargemiddelde concentraties voor stikstofdioxide (NO2) liggen ruim onder de grenswaarde, maar zijn ten opzichte van 2015 wel licht gestegen. Voor het jaargemiddelde benzo(a)pyreen (een component in PM10) geldt dat deze op alle locaties in de IJmond is gedaald. Op de locatie Wijk aan Zee, waar in 2015 nog sprake was van een forse stijging was in 2016 sprake van de laagste concentratie ooit gemeten.

Zal ik u de rapportage van 2017 alvast geven?

"In het onderstaande worden de meest opvallende resultaten per regio aangestipt: Op de zes verschillende meetlocaties in de IJmond worden de grenswaarden voor de jaargemiddelde concentraties voor fijnstof (PM10 en PM2,5) niet overschreden. Daarnaast zijn de concentraties gedaald in vergelijking met 2016. Hiermee wordt de landelijke trend gevolgd". Etc. etc.

Het zou zo maar kunnen.

Sinds eind 2016 wordt er op twee locaties ook roet gemeten. Dat is de Banjaert in Wijk aan Zee en hoek Kanaaldijk/Kerkstraat in IJmuiden. Laatst genoemde ligt ten zuidwesten van het sluizencomplex. Niet de meest ideale locaties om bij een overwegend zuidwesten tot westen wind roet uit het sluizencomplex waar te nemen.

Herkent u ook maar iets van wat ik dagelijks voor mijn deur waarneem in de beide rapportages? Hoe waardevol zijn deze dan en welke conclusies mogen wij hier uit trekken? U stemt daar namelijk wel uw beleid op af. Eigenlijk dus op deels foutieve informatie!

Dit zijn de onderzoeken naar de relatie tussen luchtverontreiniging en gezondheidseffecten die in de IJmond inmiddels hebben plaatsgevonden.

Tekstkader 1: Aanleiding voor de Gezondheidsmonitor IJmond

Historie IJmondonderzoeken

In de IJmond zijn tot nu toe diverse onderzoeken uitgevoerd naar de relatie tussen luchtverontreiniging en gezondheidseffecten:

- In de jaren '70 onderzocht men het aantal nieuwe gevallen van kanker in de IJmond (kankerincidentie).
- In de jaren '80 onderzocht men het vóórkomen van luchtwegklachten en -aandoeningen bij schoolkinderen.⁷
- In de jaren '90 onderzocht men bij een groep volwassenen met chronische luchtwegaandoeningen klachten, longfunctie en medicijngebruik en hoe deze samenhangen met de windrichting.⁸
- In 2004 deed GGD Kennemerland een schatting van de extra sterfte in de IJmond door luchtverontreiniging.⁹
- In 2007 analyseerde GGD Kennemerland het aantal nieuwe gevallen van longkanker en andere vormen van kanker (kankerincidentiegegevens).¹⁰

Deze rapporten en onderzoeken lieten zien dat er aanwijzingen zijn voor bepaalde gezondheidseffecten bij bewoners in de IJmond.

Impact tv-programma Zembla

In de periode van het laatste onderzoek naar de kankerincidentiegegevens, ontstond (opnieuw) ongerustheid bij inwoners van de IJmond, en ook bij een huisarts in de IJmond. Het betrof met name ongerustheid naar het extra vóórkomen van kanker bij inwoners, waarbij een relatie werd gelegd met de uitstoot van zware metalen afkomstig van het Tata-Steel-terrein. Het televisieprogramma Zembla besteedde hier in 2008 uitgebreid aandacht aan.

Aanvullend onderzoek

De Minister van VROM besloot hierop het RIVM en NIVEL de opdracht te geven voor vier onderzoeken. De onderzoeken zijn in 2009 uitgevoerd. Het gaat om:

- grondig onderzoek naar historische en huidige uitstoot en concentraties in de leefomgeving van de diverse vormen van luchtverontreiniging afkomstig van het Tata-Steel-terrein (RIVM)^{11, 12},
- een nadere analyse van kankerincidentiegegevens (RIVM)¹³
- onderzoek naar gegevens uit huisartspraktijken (NIVEL)¹⁴

De conclusie uit de onderzoeken was: "In bepaalde gebieden in de IJmond komt meer longkanker voor dan gemiddeld in de regio. Dit lijkt voor het merendeel veroorzaakt te worden door de rookgewoonten van de inwoners. Een klein deel zou mogelijk kunnen worden toegeschreven aan de vroegere uitstoot van kankerverwekkende stoffen van Corus, maar de extra longkanker kan ook andere oorzaken hebben, zoals een beroepsmatige blootstelling of andere bronnen van luchtverontreiniging in de IJmond. De verschillende onzekerheden staan niet toe stellige conclusies te trekken over de oorzaak van het verhoogd optreden van longkanker in de IJmond." (p.6)¹⁵

Naar aanleiding van de uitkomsten gaf de Minister aan het RIVM de opdracht samen met GGD Kennemerland te inventariseren wat de mogelijkheden zijn voor monitoring van de gezondheid in de toekomst.¹⁶ Dit heeft geleid tot de onderzoeken van het RIVM en de GGD die in 2013 uitgevoerd zijn. Dit document vat de beide onderzoeken van 2013 samen.

Tja, roken is slecht voor uw gezondheid. Maar gerookt wordt er in heel Nederland. Aanvullende informatie: Bij Koninklijke Hoogovens werkten in 1999 ongeveer 22.000 werknemers. Eind 2016 waren dat er nog ongeveer 9.000 Of dit gegeven heeft meegewogen in het stellen van conclusies is voor mij een vraag.

Ik hoop u middels dit schrijven tot nadenken te hebben gebracht. U kunt nu tenminste niet meer zeggen dat u het niet wist. Tevens hoop ik hierdoor een discussie op gang te hebben gebracht waarbij tevens wordt nagedacht of het plaatsen van windturbines op de noordelijke strekdam van het sluizencomplex nu wel zo'n goed idee is. Windturbines hebben door hun turbulentie invloed op de luchtkwaliteit binnen een straal van 1.5 km. En daar wonen nu eenmaal een groot deel van de inwoners uit Wijk aan Zee, Velsen Noord en Zuid en IJmuiden.

Windpark Horn voor de Deense kust.

Dit is wat er achter een windturbine gebeurt.

Wanneer de pluim door de molen heen waait gebeuren er de volgende dingen.

De pluim waait geheel door de turbine. De pluim wordt door het zog versneld verdund. Een rookpluim die op die plaats nog warmer is dan de omgevingslucht, zal na passage door de turbine deze warmte inhoud ineens hebben verloren: de pluimas is dan gelijk aan het midden van het zog. Ten opzichte van een vrije pluim zal de rookpluim minder stijgen in de atmosfeer, de grond sneller bereiken en dus hogere concentraties veroorzaken.

Naarmate de bron hoger wordt, wordt de invloed duidelijker: de pluim komt eerder aan de grond, veroorzaakt daar duidelijk hogere concentraties, maar verder windwaarts zijn de concentraties juist lager door de extra turbulentie van het zog. Voor hoge bronnen is duidelijk dat de invloed heel sterk is: tot op 1,5 km afstand van de bron zijn de concentraties veel hoger dan zonder de windmolens en voor grotere afstanden aanzienlijk lager.

Bron: Rapport ESC 2016R001 25.10.2016

En dit is onze buurman. Of de luchtkwaliteit nadelig zal worden beïnvloed is afhankelijk van de windrichting. Feit is echter dat er rondom Tata Steel woonwijken liggen.

Bij elke discussie over de luchtkwaliteit in de IJmond krijg ik te horen: “Moeten wij Tata Steel dan maar sluiten”.

Dan vraag ik u – wat hebben geld verslindende onderzoeken zoals het turbulentie onderzoek, het onderzoek naar de leefbaarheid en gezondheid in de IJmond waarbij de uitkomst eigenlijk al vast staat nog voor zin als onze overheid de balans zelf aan het verstoren is.

Met vriendelijke groet,

Dirk Weidema

Een exemplaar van dit bericht verstuurd aan:

Gemeente Velsen

OD IJmond

Provincie Noord Holland

OD NZKG

RIVM

GGD Kennemerland

GGD Amsterdam

Ministerie van Infrastructuur en Milieu